

Debreczen

Szerkesztőség és kiadóhivatal: **Politikai napilap**
Varga-u. 5. :: Telefonszám 789.

Egyes szám ára 1500 korona.
Előfizetési ár egy hóra 35000K

Bethlen miniszterelnök nagy beszéde a parlamenti állapotokról és a házszabályrevízió szükségességéről.

Elveszett a magyar parlament vitáiból az erkölcsi alap és ott tömeg pszichózis uralkodik. — Védekezés a forradalom és a szélsőséges jelszavak ellen. — A választójogi titkosság elvi kérdés. — Véget ért a revízió általános vitája.

Be fogja terjeszteni a választójogi és a főrendiházi javaslatot.

Budapestről jelentik: A nemzetgyűlés pénteken befejezte a házszabályrevízió általános vitáját. **Lucács György** mondott igen tartalmas beszédet, majd **Farkas Tibor** a javaslat ellen beszélt, míg **Östör József** mellett. **Csik József** pedig, — bár hangoztatta, hogy egészséges parlamenti életet kell teremteni, — de a javaslatot nem fogadja el.

Mivel több szónok nem jelentkezett, az elnök az általános vitát beárta.

Bethlen miniszterelnök beszéde.

Ezután **Bethlen István** miniszterelnök emelkedett szólásra.

Bethlen István: Kerülni kívánom mindazokat a kérdéseket és eseményeket, amelyek a legutóbbi időben fordultak elő a parlamentben. Nem kívánok foglalkozni sem az incidenssel, sem annak következményeivel, se pedig azzal a kérdéssel, hogy az ellenzék magatartása helyes-e vagy sem. Szigorúan a tárgyhoz kívánok szólni és beszédem témájaként azt választottam, hogy a magyar parlament élete kibírja-e azt a kritikai mértéket, amellyel minden parlament működését kell mérni. Ha nem bírja ki, melyek azok a körülmények, amelyek miatt a magyar parlament nem felel meg a követelményeknek úgy, mint ahogy azt a közérdek megkíváná és melyek az orvoszerek?

Komoly vitát!

Majd kifejtette a parlament hivatását, a vita célját és általában a határozatok meghozatalának előzményeit.

Természetes, magától értetődő dolog — ugymond — hogy a határozat helyes meghozatala előtt a kérdés megvitattassék és e révén a többség kialakulván, a helyes határozat meghozható legyen. Komoly vitának megszervezése, — tulajdonképpen a házszabályok mást nem is céloznak — és a szólás-szabadságnak ennek rendjén való biztosítása, de ezen kereten belül tartása.

amely a közérdeknek megfelel, alkotmányos biztosítékot képez. Csak annyiban és csak akkor felel meg ennek a fogalom meghatározásnak és csak akkor képezik ezek a szabályok a szólás-szabadság alkotmányos biztosítékát, ha biztosítják, hogy a vita a közérdeknek megfelelő és azon szempontoknak megfelelően évi eljárást, amely magának a parlamentárizmusnak is célja, t. i. hogy a nemzet életére fontos határozatok meghozásának a lehetőségét biztosítva legyen.

A parlament nem lehet azilium a büntetőtörvények ellen

Bethlen: Ezen a téren három kérdés van, amit el kell dönteni. Az első az, hogy a parlamentben csak az és az legyen mondható, amit akár a büntetőjog, akár a társadalmi rend szempontjából valóban el lehet mondani máshol is. *A parlament nem lehet azilium arra, hogy a büntetőjoggal és a társadalmi illemmel szemben álló beszédek — itt emondhatók legyenek, nem lehet azilium azok számára, akik különben a parlament falain kívül a büntetőjoggal kerülhetnének összeütközésbe.*

A másik kérdés az, hogy a vita valóban a közérdeket szolgálja, ne pedig egyéni vagy pártcélokat, hanem kizárólag azt, hogy a vita rendjén objektíve bírálhassék meg, hogy a határozat meghozható legyen.

Végül a harmadik kérdés az, hogy a vita oly keretekben mozogjon, — mely a közérdeknek megfelel.

A vita célja nem lehet időpazarlás, hanem csak az, hogy a kérdéseket alaposan, de lehetőleg rövid időn belül tárgyaljuk le.

A kisebbségi terror.

A kritika, amely a Házban nem érvényesülhet, az utcára szorul. Ennek a következménye az, hogy az a propaganda, mely itt a parlamentben nem szállhat sikra a saját nézetei mellett, sikra száll a parlament falain kívül és végeredményben azután eljut a forradalomhoz. De ne higgyük azt, hogy a kritikának korlátlan alkalmazása nem hozhat hasonló nagy bajokat a nemzet részére. Ennek a következménye első sorban az, hogy a parlamentben a viták elfajulása folytonos izgalomban tartja a közönséget. Hordóvá válik a parlament, amelyből demokratikus jelszavakat dobálnak a közvéleménybe.

Elvesztette a magyar parlament vitáiból az erkölcsi alapot.

„Ebben a teremben tömegpszichózis uralkodik.”

Sajnálattal kell megállapítanom, hogy a parlament működése a legjelentősebb objektív következményeknek egyáltalán nem felel meg. Az érvényben lévő házszabályok nem biztosítják a vitának megállapíthatját, hogy itt ebben a teremben egy tömeg pszichózis működik és a képviselők tehetetlen részese nem tartja tiszteltben az ellenvéleményeket. Nem tisztelik mások meggyőződését, becsületét, szándékait. Nem azt keresik egyes képviselők, hogy a kérdéseket komolyan megvitassák, megvilágítsák, hanem hogy miként lehetne az ellenvéleményen lévő képviselőkkel valamilyen becsületükben érinteni. Nem az argumentumok, hanem a személyeskedés harcává vált a magyar parlament.

Elvesztette a magyar parlament vitáiból az erkölcsi alapot.

Sajnosan kellett megállapítani, mert ez a parlament vezetés hanyatlását jelenti, elvesztették a viták értelmét is. — Nap-nap után látjuk, hogy elsőrendű szónokok, vagy a párt vezető tagjai alig jutnak szó-

hoz, hanem hogy úgy fejezzem ki magam, a parlamentben a komolyzó meghallgatására alig van idő, csak a viharos jelenetek töltik ki a parlament idejét. Ezek a jelenetek csak tágitják azokat a szakadékokat, amelyek a forradalmak következtében egyes pártok és felekezetek között fenállanak, anélkül, hogy ebből a nemzetnek bármiféle haszna lenne.

Igy kisebbségi terror fejlődik ki, amelynek következtében a többség vagy engedékenységet kénytelen tanúsítani a maga jobb meggyőződése ellenére, vagy ha ezt nem teszi, akkor azzal vádolják meg a kormányt, hogy a saját akaratát teszi a parlament akarata helyébe. Ennek a következménye pedig az, hogy az alkotmányos faktorok egészséges együtt működése lehetetlenné válik s olyan változások és ugrások következnek be a nemzet életében, amelynek már a múltban szemtanúi voltunk.

Az időpazarlás.

Nem azt mondom, hogy az ellenzék folytonosan csak obstruálni akar, de igenis állítom, hogy nem tud nem obstruálni.

A vita jellege az, mintha itt állandó obstrukció volna.

Látjuk, hogy az egyes képviselők általában keresik a lehetőségét annak, hogy különféle jogcímen hozzászóljanak ugyanazon kérdéshez. Hozzászólnak az általános vitánál, a részletes vitánál, szem lyes kérdés, félreértett szavak helyreigazítása címen s ha ez még nem elég, hozzászólnak még napirend címén is. — Nincsen vége ezeknek a vitáknak,

Hatvanhét visszavont javaslat.

Ha pedig az elnök kísérletet tesz arra, hogy a rendet helyreállítsa, akkor szembe helyezkednek az elnökséggel. Azt mondják, hogy az elnök igazságtalanul járt el, követelnek a házszabályviták, amelyek szomorú bizonyítékai annak, hogy a képviselők egy része még az elnöki tekintélyt sem tiszteli annyira, hogy ezt vita tárgyává ne tegye. — Ennek mélyreható következményei vannak nemcsak parlamentáris életünkre, hanem a nemzet életére is. Hogy micsoda időpazarlást folyik itt a parlamentben,

elég, ha rámutatok arra, hogy a kormány az összes törvényjavaslatokat visszavonta. Ezeknek a száma 62.

Az ellenzék szemére veti a kormányt, hogy miért nem jött nekik programmal, ugynevezett nagy lektérekkel a Ház elé. Meggyőződésük szerint ezeket a kérdéseket nem lehet viharos időben megoldani.

A szélsőséges jelszavak ellen

Formailag megvan a szólásszabadság egyenlősége ebben a nemzetgyűlésben, de ennek a szólásszabadságnak az egyenlősége ugyszólván csak formailag él. Ebben a nemzetgyűlésben csakis a szélsőséges jelszavak juttanak szóhoz, azok a nézetek, iránzatok és meggyőződések, amelyek a forradalomban születtek, a forradalomban növekednek, nem tudnak megnyugodni, ma sem és nap-nap után folytatják ezt a szélsőséges propagandát, mely annál veszélyesebb, mert ez a propaganda eljut innen a legutolsó faluba, a legutolsó kunyhóba is. — Akárki lesz a kormányon, számolni kell azzal, hogy a nemzet egyes rétegeiben olyan elgúllelenségek vannak és lesznek hosszú ideig, amelyeket sem miféle kormányzati intézkedésekkel eltüntetni nem lehet.

Az egyoldalú propaganda ilyen helyzetben annál nagyobb veszedelmet jelent, mert veszélyezteti azt a konszolidációt, amit három év óta szolgál és munkál a magyar kormány és amelynek sikereire is rámutathat. A nemzetet ez a propaganda

forradalomba is viheti.

és azzal a veszéllyel is jár, hogy a kormány felelőssége gyengül. Mert ha a kormány látja, hogy bizonyos események nem az ő hozzátevésével történnek, hanem a parlament egyes frakciói által, ezekért felelősséget nem vállalhat.

Figyelmeztetem azokat az urakat, akik ezeket a dolgokat intézik, hogy a felelősség a történelem előtt teljes egészében őket fogja terhelni és a történelem fel fogja menteni a kormányt a felelősség alól, ha velük szemben erősebb rendszabályokhoz nyul. (Zajos taps és helyeslés a jobb oldalon.)

A szabadságjogok.

Foglalkozik aztán a szabadságjogok kérdésével. — Rámutathatok — mondja — a cenzura megszüntetésére, a katonai bíraskodás megszüntetésére.

tesére civilek felett, a gyorsított eljárás megszüntetésére, melyek mélyen belevágtak a polgárok szabadságjogaiba. A fokozatos megszüntetéseknek már ott tartunk, hogy a múlt héten az internáló tábor is megszüntethetjük — Remélem, hogy a legközelebb visszatérhetünk a szabadságjogok összességére, amelyek a múltban megváltak.

A választójog kérdése.

Szólnom kell a választójogi kérdésekről, mert állandó a szemrehányás, hogy rendelettel választot-

Bethlen be fogja terjeszteni a választói és a főrendiházi javaslatot.

Bethlen: Én a választójogi törvényjavaslatot abszolút szükségnek tartom, — ezért ottkéltem szándékom, hogy a költségvetés letárgyalása után a választójogi törvényjavaslatot a főrendiházi javaslattal egyidőben fogom a nemzetgyűlés elé terjeszteni.

(Nagy éljenzés és lelkes taps a jobboldalon.)

A titkosság elvi kérdés. Semmiféle pressziót nem gyakorolok és nem kívánok e tekintetben gyakorolni. — Így vagyunk a főrendiház kérdésével is — Egészen abnormis, hogy most már évek óta felsőház nélkül, mint egykamarás törvénykezés működünk és a főrendiház reformja még mindig nem vihető keresztül. A választójogi törvényjavaslattal

együtt fogom ezért benyújtani a főrendiházi törvényjavaslatot is. (Éljenzés.)

A klotúrról.

Azt mondják hogy a házszabályokkal nem lehet minden bajt meggyógyítani. Ezt a felfogást teljesen rom, csak hogy én más következtetést vonok le ebből. Az igaz, hogy nem lehet ezzel minden bajt meggyógyítani, mert hiszen a szenvedélyek esetleges kitörését házszabályokkal sem lehet megakadályozni. Házszabályok nélkül azonban egész bizonyosan nem lehetne meggátolni. Gondolni kell arra, hogy

olyan politikai törekvések is lehetnek, amelyek a házszabályok réssein keresztül törekkeznek a maguk kisebbségi terrorjának érvényesítésére.

Ezért úgy a technikai, mint a beszédes obstrukciót íchetlennek kell tenni és a fegyelmi szabályok átdolgozásával, fegyelmi tekintetben is gátat kell vetni az obstrukciónak. Én azokkal szemben, akik elvileg ellenzik a klotúrt, csak arra mutatok rá, hogy a klotúr az egész világon be van vezetve, Magyarország az utolsó, ahol a klotúrról még most tárgyalnak.

Klotúr a szociáldemokratáknál.

A klotúr tulajdonképpen a szólás szabadság lényeges sérelmével nem jár. A klotúr nem kötelesség, hanem jog, amellyel akkor élünk, amikor nyilvánvaló rosszakarattal állunk szemben. Legyen szabad rámutatnom arra, hogy éppen

szociáldemokrata párt, amikor klotúrról volt szó, szájkosarat, parlamenti diktatúrát emlegetett és a klotúrt a maga házi udvarában tényleg megvalósítja.

Közben van a magyar szociáldemokrata párt pártgyűlési szabályzata, amely 9 pontból áll. Az első pontban arról van szó, hogy a szólok írásban tartozik jelentkezni, sorrendben kerül egymásután sorra s minden indítványt írásban kell beadni. Az egyik pont intézkedik a vita bezárása tekintetében is. Megállapítja, hogy az egyes szónokok megnyit beszélhetnek. Mi ez, ha nem más, mint nyilvánvaló klotúr?

A negyedik pont a beszédkorlátozását szabályozza, amely szerint az előadó egy óráig, a vitában részt vevők tíz percig beszélhetnek. — (Nagy derűtlenség az egységes párt) Azokat a dörgő frázisokat, hogy mi-

tunk. Erre vonatkozóan fel kell idéznem emlékezetükbe, hogy a múlt nemzetgyűlés a Friedrich-féle választójogi alapot is elégtelennek tartotta. A választójog mérvére vonatkozóan azután

elmentünk odáig a határig, a meddig lehetett.

Nem hiszem, hogy a magyar kormányt, a nyílt választójog miatt, akár Vázsonyi Vilmos, akár Apponyi Albert gróf azzal vádolhatná, hogy a kormány a maga részére biztosítja a többséget és a nemzet akaratát ily módon meghamisítja.

Ilyen diktatúrát akarunk, a saját maguk által elfogadott elvekkel cáfolják meg legjobban a szociáldemokraták.

Törtem a fejemet, hogy miféle érdeke lehet a nemzetnek az, hogy az egyes javaslatoknál az obstrukció föltétlenül biztosítsák.

Például mennyire lesz jobb a választójog, ha az obstrukciót érvényesíthetik a tárgyalásoknál? Hogy a választójog obstrukcióval mennyivel lenne jobb és hasznosabb, mint obstrukció nélkül, ezt sehogy sem tudom megérteni.

Polémia Apponyival.

Apponyi azt mondja, hogy amíg ennek a nemzetnek a békeszerződésből folyó helyzete van és függetlenségét nem tudja helyreállítani, addig ő nem tudja elfogadni a klotúrt. Lehet jogosultsága koronás királlyal szemben, aki az alkotmányra esküdt, hogy az nem fog alkotmányellenes eszközökhöz nyulni, azonban azt hiszi, hogy majd a kisanantán respektálni fogja az obstrukciót és nem avatkozik be, mert itt obstrukció van, nagymérvű naivitás.

Apponyi azt mondja, hogy addig nem lehet klotúr, amíg lehetősége van annak, hogy itt nemzetellenes pártok alakulhassanak. Lehetetlennek tartom — mondja Bethlen — hogy itt ilyen pártok alakulhassanak.

Azt mondotta még Apponyi Albert, hogy ameddig nincs biztosítva a nemzeti akarat szabad megnyilvánulása, addig veszedelmes a klotúr lehetősége. Ezt a junktimot sehol a világon nem fedezték fel, csak Magyarországon.

A titkos választás.

Szembe kell, hogy szálljak azzal a fézissel, amely gyakran elhangzik, hogy a nemzeti akarat szabadságát csak a titkos választás biztosítja.

Ha a mértékadó tényezők nem akarják biztosítani a nemzeti akarat megnyilvánulásának szabadságát, ott, azt hiszem, a titkosság semmit sem jelent.

Vajon mit jelent a titkosság a Balkánon és szomszédainknál? De nem erről van szó. A nemzeti akarat szabadságát csak a becsületesség közszellem biztosíthatja titkosság nélkül is, csak ott nincs meg az erre irányuló akarat, ahol jogos félelem él egyes társadalmi osztályok vagy politikai irányokkal szemben, hogy nemzetellenes, vagy esetleg forradalmi irányzatot követnének. Egyes pártok a választójog és a házszabályok közt junktimot látnak. Igenis, junktimot látok én is a titkosság és bizonyos pártalakulások között.

Hogy ha ezek a pártok tudnak és fognak nyílt és őszinte garanciát adni, hogy ebben az országban forradalmi helyzetet nem fognak teremteni,

hogy nem nemzetellenes politikát fognak követni, hogy nem abban fognak látni törekvéseik főcélját, hogy azokat a forradalmi elemeket, akik külföldre menekültek és onnan öltöztetik nyelvüket Magyarországra, hazahozzák, azért, hogy újabb forradalom alapjait teremtsék meg, — akkor elérkezhetik az idő, de addig azt a junktimot nem biztosítani kell, amely azt a nemzetet a felforgatóktól megvédi. (Élénk éljenzés és taps, a képviselők felállnak és zajosan tüntetnek a miniszterelnök mellett.)

A kormányzó beszéde az ifjúsághoz.

Budapest, december 5. Az egyetemi és főiskolai ifjúság a Miklós napja alkalmából ez évben is hódoló fáklýásmenettel vonult fel a királyi várba, hogy mélyeséges tiszteletét és ragaszkodását fejezze ki a kormányzóknak.

Az ifjúság 5 órakor gyülekezett az Egyetem téren, azután a menet fáklýákkal és lámpionokkal a Lánchidra és a Hunyadi János utcán át a várba ment. Hat órakor érkeztek meg a királyi várba, ahol az ifjúság M betű alakban állt fel. Egy negyed 7 órakor jelent meg a kormányzó s a katonazenekar rázendített a Himnuszra. Az egyetemi ének kar elénekelt a Hiszekegyet, mire dr. Kossalka egyetemi tanár üdvözölte az ifjúság nevében a kormányzót.

A kormányzó megköszönve az üdvözlést, a következő beszéddel válaszolt:

— Hálásan köszönöm Nektek, — hogy rólam ezuttal is megemlékeztek. Amikor e napon, mint már évek óta megjelentek előttem, mindig örömmel nézek végig soraitokon — Örömmel hallom ajkaitokon felzendülni a hazaszeretet ideálizmusát. — Jól mondta a professor szónokotok hogy nemzetünk élete folyamán alig volt nemzedék, amelytől a haza többet várt volna, mint tőletek vár, a melyre súlyosabb feladat hármlott volna, mint éppen titeket, akik a megpróbáltatások e súlyos éveiben léptetek át az élet küzdőterére. Viszont tanáraitok és szellemi vezetői-

tek feladata is most a legfelelősségteljesebb. Örömmel látom azt a szoros kapcsolatot, mely tanáraitokhoz hozzáfűz és annak ápolását továbbra is bizalommal elvárom. A férfias kötelességteljesítésben, a komoly, kitartó munkában és különösen a felelősségteljesítésben látom én azokat az eszméket, amelyekre az ifjúságnak első sorban törekednie kell; — ezeket azonban nemcsak tőletek várom, hanem minden jó és hazáját szerető magyartól.

A eszmék küzdelmeinek soha se szabad a haza létérdekeinek kockázatásával járni, még csendes, nyugodt időkben se, legkevésbé pedig ma, amikor az erők minden megosztása bűn a hazával szemben.

Bármilyen egyoldalú osztályérdek, vagy valamilyen más cél erőszakos megvalósítására irányuló törekvés rombadótható az országot és egy újabb katasztrófából nem lesz többé feltámadás.

Felelősségem tudatában minden ilyen törekvésnek, minden rendelkezésre álló eszközzel ellent fogok állni. Hiszem és remélem, hogy ilyen újabb megpróbáltatásra nem kerül sor.

Szebb és boldogabb időt remélve, — köszönöm Nektek és tanáraitoknak üdvözléseket.

Háromszoros éljenzéssel fogadta az ifjúság a kormányzó szavait, — majd az ifjúság díszmenetben vonult el a kormányzó előtt.

A belgrádi amerikai alkonzulra háromszor rálöttek.

A merényletet egy fiatal litván nő követte el, kívül házassági közösségben élt.

Belgrád, dec. 5. Az Egyesült Államok belgrádi alkonzulának lakásán véres dráma já szódott le.

Henry Dayton alkonzul egy fiatal litván nővel, Usupaiti Annával élt házassági közösségben. Tegnap közölte vele azt a szándékát, hogy elváltak fölé, mire a fiatal asszony revolverrel háromszor rálőtt, majd saját magával végzett, úgy hogy kar-

jain felmetszette az ereket. A diplomata állapota nagyon komoly.

Az eset diplomáciai körökben és az egész városban kínos feltűnést keltett.

Mint a késő éjjeli órákban jelentik, Henry Dayont a rendőrség még nem tudta kihallgatni. Eszméletlenül fekszik a kórházban.

Kereskedelmi vállalat marad a MÁV.

Budapest, december 5. A szanálási bizottság ma délután Hoyos Miksa gróf elnöklésével ülést tartott, amelyen a kormányának a MÁV üzletvitelének szabályozása tárgyában kiadott rendelettervezetét tárgyalták.

A rdelet szerint a MÁV továbbra is mint önálló kereskedelmi vállalat szerepel s a tulajdonos továbbra is az állam marad, mindaddig, amíg a beruházások végeleges megindulása nem történik meg. A pénzügyminiszter fog e célra, valamint az üzem folytatására bizonyos összegeket folyósítani. A MÁV könyvvitelének ellenőrzését a Pénzügyügyi Központ végzi és a zárszámadást az állami számvéviszők ellenőrzik.

Az előadó ismertetése után Walkó Lajos kereskedelemügyi miniszter szólal fel.

A kiadandó rendeletnek az a célja, hogy a MÁV üzletvitelét mozgékonyabbá tegye. Ezt a célt szolgálja többek között az a rendelkezés, mely szerint az államvasutak költségvetése a kereskedelemügyi és a pénzügyminiszter jóváhagyásával önálló hatáskörben vezethető. A kereskedelemügyi miniszter a vasut üzletvitelét a lebonyolításába nem avatkozik bele.

A kereskedelemügyi miniszter ezután a MÁV ügyvitelében keresztülvitt reformokat ismertetette, majd ki jelentette, hogy az államvasutaknak egész hálózatát 1921. évben alkalmá-

zott 67,346 egyénnel szemben jelenleg csak 31283 egyen van alkalmazásban. Az áruforgalom a békebeli helyzetet szemben nagy emelkedést mutat. Ugyancsak kedvező az utas forgalom alakulása is.

Ezután Homonnay Tivadar, Iklódi Szabó János, Wolff Károly szólalt a javaslatához, majd Temesváry Imre intézett kérdést a kereskedelemügyi miniszterhez, hogy vajjon a tisztviselők és családtagjaik részére eddig fennállott kedvezményt a jövőben is hajlandó-e tovább is biztosítani?

Walkó Lajos kijelentette, hogy az eddigi kedvezményeket a jövőben is fenntartja teljes egészében.

A bizottság a miniszter megnyugtató kijelentését tudomásul vette.

Az angol valuta emelkedése ellenére is nő a magyar kölcsön árfolyama is.

London, december 5. Az angol valuta állandó emelkedése ellenére a magyar kölcsön árfolyama 94 hatvan negyed százalékra nőtt. A piacon általános a megegyezés, hogy az idegen beruházási kölcsönök között a magyar kölcsön a legkedvezőbb.

Hatályban maradnak a kivételes hatalom alapján kiadott rendeletek.

Budapestről jelentik: Az egyik napilapban tudósítás jelent meg arról, hogy a kivételes hatalom alapján kibocsátott 1922. évi XVII. t. c. 6-ik paragrafusának első bekezdése értelmében hatályban ma adt rendeletek, a vonatkozó törvényjavaslatoknak a házszabály módosítás tárgyalásának megkezdése előtt történt visszavonása folytán hatályukat veszítették. A cikkben kifejezésre juttatott ez a vélemény, mint a Magyar Távközlési Irodával illetékes helyről közlik, tévedésen alapszik, mert az idé-

zett törvényben a kérdéses rendeletek hatályát kizárólag a megfelelő törvényjavaslatok beuyjtásának tényéhez köti, az pedig kellő időben bekövetkezett. — Ezen a tényen és következtetésen a kivételes hatalom nyugvó rendeletek érvényén nem változtatott az sem, hogy a szóban forgó javaslatokat utóbb visszavonták, s így a kivételes hatalom alapján kiadott rendeletek hatályban maradnak mindaddig, míg újabb jogszabály azokat hatályon kívül nem helyezi.

A kivételes ügyek aktáit a kormány véglegesen le akarja zárni.

Miniszterközi bizottságot alakítanak.

Budapestről jelentik tudósítónk: A kivételes ügyek aktáit a kormány véglegesen le akarja zárni és elejét akarja venni annak, hogy ezeket az odiosus ügyeket folyton politikai propaganda eszközeként használhassák az ország érdekei ellen. Jövő szerdán Berky Gyula interpelláció formájában azt fogja ajánlani, hogy a

meg nem felelő parlamenti bizottság helyett az egyes kivételes ügyek végleges felülvizsgálását bizzák egy miniszterközi bizottságra. Ertesztésünk szerint a kormány ezt a megoldást megfélemlenők tartja és ezt az interpellációra adandó válaszában a miniszterelnök ki is fogja nyilatkoztatni.

A pozsonyi dohánygyárat megrohmozták a munkások.

Pozsonyból jelentik: A komáromi dohánygyárban december 4-én reggel 7 órakor új munkásokat vettek fel, mire a fel nem vett 500 munkás rohamot intézett a gyár ellen. Kitudták a gyárból a dolgozó munkásokat és megáramadták a gyár-

igazgatóságot. A rendőrök csak nehezen tudták megfékezni a támadókat. A zavargás oka az volt, hogy állítólag 500 munkás felvételére tettek ígéretet, de ebből csak 50 munkást vettek fel. A vizsgálat folyik.

A hannoveri tömeggyilkos azzal védekezik, hogy két lelke van.

„Talán elmetsztem a torkát, vagy talán átharaptam.”

Hannover, december 5. Az elítült áldozatok közül először Rothe Friedel esetét vette elő az elnök. Ennek a szerencsétlen fiatal embernek, akiről be van bizonyítva, hogy utóljára Harmann lakásán volt, sem holttestét, sem ruháit nem sikerült megtalálni. A boldogtalan fiatal embernek edesanyja egy ízben feljelentette Harmannt és el is ítélték, de azután ismét magához eszalta Rothe Friedelt. Harmann sehogy sem akar emlekezni erre az áldozatra. Az elnök felmutatja neki a fia fényképét.

— Lehet, hogy dolgom volt vele, — mondja Harmann, — nem tudom, hogy történt az ügy. Talán elmetsztem a torkát, vagy talán átharaptam, esetleg kézzel fojtottam meg. Mindig csak másnap reggel, a nyakom látható sebekből tudtam meg, hogy mi történt velük.

Az elnök ezután ismét nyílt tárgyalást rendel el és a közönség beüldült. Harmann látta, hogy sok a nő a hallgatóság közt, mire így szólt az elnökhöz:

— Elnök ur, hölgyek vannak a közönség közt. Legyen önben emberi érzés. Asszonyoknak nem való ilyesmit hallgatni, ahol annyi erkölestelenségről van szó.

Az elnök megnyugtatta, hogy ne törődjék vele, a bíróság ez ellen sem mit sem tehet. A fő tárgyalás nyilvános.

— De az asszonyoknak pirulniok kell, ha ilyesmit hallanak, — vetette közbe Harmann.

Hannover, december 5. Nem lehet hollal hü tükrét adni annak, hogy Harmann miképpen mondja el a gyilkosságok körülményeit. Annyi borzalmas és megdöbbentő pillanatban még nem volt része egy bíróságnak

sem, mint ennek. Harmann különösen viselkedik, általában szomorúan és remegve, sóhajtozva ül a bíróság előtt, hogy ő jó ember,

de neki két lelke van.

Később azonban, amikor a bíróság kérdéseire szinte újból átéli a gyilkosságokat, egyszerre teljesen hideg lett és részvétlen. Viselkedése felveti azt a kérdést, vajjon normálisnak tartható-e? 1875-ben elmeorvosi intézetben volt, ahol gyengeelméjűséget állapítottak meg rajta. Később — mint közveszélyes örültet — bezárták. Ő maga azt állítja, hogy épelméjű. Rendkívül meleg szeretettel beszél elhunyt anyjáról, de apját szívesen elmeorvosnak emlegeti.

Büntérsa: Granis, azt állítja, hogy soha életében nem dolgozott. Lopásból, koldulásból és piszkos üzletekből tartotta fenn magát. A gyilkosságokban része nem volt. Harmann erre szemébe mondja, hogy ha nem akkor még egészen más dolgokat is el fog mondani. A bíróság a közönség körében néhányan az izgalmas következtetésekre szorultak.

A miskolci választás eredményét holnap hirdetik ki.

Késő éjjel jelentik Miskolcra: A város külső képen nem is látszik; hogy választás folyik. Teljes csend, rend és nyugalom uralkodik.

A szavazást tegnap este 9 órakor zárták le. — A 6340 szavazó közül mintegy 5230 szavazott le.

A szavazatok összeszámolását szombaton reggel 8 órakor kezdik meg. Az eredmény kihirdetésére valószínűleg csak késő délután kerül a sor.

Egyiptomban összeesküvést szöttek az angol kormány legyilkolására.

Azonali külön minisztertanács Londonban.

London, december 5. A Daily Maily egyik jelentése szerint Egyiptomban összeesküvést fedeztek fel, a melynek célja az volt, hogy az angol kormány egyes kiváló tagjait meggyilkolják.

Minden jel arra mutat, hogy az összeesküvés az egyiptomi nacionalista szervezet tuzlo tagjainak propagandájával áll összefüggésben. A kormányépületeket külön őrségek őrzik és szigorú intézkedések történtek az esetleges rendzavarások el-

hárítására.

London, december 5. A Daily Maily abban a cikkében, melyben jelentést tesz a brit kabinet tagjai ellen szöttek összeesküvésről, azt állítja, hogy minden jel arra mutat, hogy az összeesküvés a Wafd párt által folytatott propaganda eredménye. Az összeesküvés felfedezésének hírére L. Allenby sürgönyözte meg a Voreign Office-nek. A sürgöny folytán azonnal külön minisztertanácsot hívtak össze.

A Márffy-ügy koronatanuja levelet írt Németországból.

Terhelő adatok a bombavetők ellen.

Budapestről jelentik: A Márffy-pör koronatanuja, Kiss Ferenc, Németországból az ügyvédjének, Vajda Béla dr.-nak levelet írt, amelyben Márffy és társainak a törvényszék előtti elhangzott vallomásaival találkozott. Ebben a levélben, melyet Vajda dr. ma közölt a törvényszékkel, Kiss részletesen leírja, hogy Márffyték hogyan leveleztek a fogházból és hogy a fogházban hol rejtették el a levelezésüket. Elmondja Kiss azt is, hogy Márffyték a Táncsics-pincében tartották összejöveteleiket, ahol ezt a dalt szokták énekelni:

*Kihallatszik az utcára
Bombavető kurjantása...*

Kiss azért szökött meg, mert félt Márffyték bosszujától.

Az érdekes levelet, mely a vádlottak összeállítására nézve szenzációs adatokat tartalmaz, közölték a törvényszék einkövel.

A főkapitányság politikai osztályán, ahol a reggeli órákban tudták meg, hogy a Németországból szökött Kiss Ferencről szenzációs leleplező levél érkezett Budapestre, nagy feltűnést keltett a dolog, azonban rendőri részről az ügygel kapcsolatban semmiféle intézkedést nem tartanak szükségesnek, mert Kiss Ferenc le-

veleiben közölt adatok felülvizsgálás és ellenőrzése kizárólag a törvényszék, illetve az ügyészségre tartozik.

A főkapitányság politikai osztályán a következő felvilágosítást adták:

A bombavetőknél nyomozó rendőrségi tisztviselőket a legkevésbé sem lepik meg a levélben szereplő adatok, mert hiszen az egész rendőrségi eljárás során mindezeket a adatokat jórészt tudtuk, A mi tudomásunk szerint Kiss Ferenc azért tánt el Budapestről, mert lelatortatásban levő társaitól és azoktól elvarátaitól félt. A főkapitányság tudta azt is, hogy a Ferenc körüli környékén levő korcsmákban és pincelyiségekben Márffyték szabad levő társai összejöveteleket és megbeszéléseket tartanak. Ezeket a rendőrség annak idején mind megfigyelte és ezek alapján mindegyik bizonyítékot szerzett az egyéb ként teljes egészében aláírt vádak valódisága felől. A rendőrség Kiss Ferenc leveleivel kapcsolatban semmiféle intézkedést nem tesz, a rendőri nyomozásra sincs szükség mert az ügy most már teljesen a törvényszékre, illetőleg az ügyészségre tartozik és ez vizsgálja a levélben foglalt adatokat.

Tizenöt milliárd kárösszeg a gabonakereskedelmi rt. ügyében.

Budapest, dec. 5. A budapesti általános Gabonakereskedelmi Rt. ügyében Molnár Samu kihallgatását ma délelőtt fél 12 órakor kezdték meg a főkapitányságon. A kihallgatás előreláthatólag két három óra hosszat vesz igénybe.

Hajdu Marcel dr. feljelentést adott be Schwartz Sándor és társai cég ügyvitelében Molnár Samu ellen csalás és sikkasztás büntette miatt. A cég ezelőtt két héttel 280 milliót adott át a részvénytársaságnak, mint kospénzt. A Schwartz-cég nem tudta a pénzt megkapni ezért a 3 ezer drb Gizella részvényt értékesítette. Molnár ellen pedig bünvádi feljelentést tett. Molnár eiben az ügyben csak akkor fogja a rendőrség kihallgatni, ha a korábbi feljelentések dolga már tisztázódott.

A délutáni órákban Erdős Ferenc dr. ügyvéd újabb feljelentést tett a Páger R. T. illetve a Molnár Samu cég ellen.

Elmondja a feljelentésben, hogy Molnár Samu a Viktória-malom megbízása nélkül eladott egy bizonyos mennyiségű gabonát és Sváb Jenos nevét ráhamisította az okmányra.

A feljelentésben a panaszos még nem tudja megmondani, hogy mennyi kárt szenvedett.

Egy másik feljelentés arról szól, hogy Molnár 20 vagon tengeri

adott el a fővárosi bizlalda igazgatójának.

A vételtől 300 millió korona előleget vett fel s ezt nem közölte Sváb Antal.

Két másik kisebb feljelentés is történt.

A feljelentések összege már eddig is meghaladja az 1 milliárd koronát, azonban mire a feljelentésekben részben fognak látni, azt hiszik, a kárösszegek kiteszik a 15 milliárdot is.

Mellékhatása a dolognak, hogy a céltalan folyamán a Bager vizitviselei megtagadták a munkát. — Az igazgatóság erre 32 tisztviselőt azonnal elbocsájtott.

SZEZON-NAPTAR.

December 6, szombat, Éme irodalmi estje a Bika disztermében.

December 6, szombat, Szepesi Szövetség táncestélye a Bika üvegtermében

December 7, vasárnap, Színházi Elet hangversenye a Bika disztermében.

December 7, vasárnap, Posta Nőtisztviselők estélye a Bika kis termében.

December 7, vasárnap, Ügyvédi Kamara társas vacsorája a Bika üvegtermében.

December 7, vasárnap, Petöfi dalkör dalestélye az Omnia moziban.

A debreceni adóforgalom. Határvámból közel négy milliárd folyt be a mult hóban.

Lánczy Gyula pénzügyigazgatónak a városi közigazgatási bizottság elé terjesztett jelentése szerint a mult hóban a következő adó folyott le: — Allatforgalmi adó bélyegben 72.915.400, készpénzben 303.915.034, általános forgalmi adó bélyegben 2.478.344.270, készpénzben 625.746.309, fűnyűzési adó 236.309.651, illetékek 210.597.850, bélyegjövődék 941.565.400, határvámjövődék 3.738.865.919, vegyes illetékek 44.522.200, állami kölcsön 1.464.326.044.

20 ezer köteg hagymát akar vásárolni egy newyorki cég.

Exportcégek figyelmébe ajánlja a debreceni Kereskedelmi és Iparkamara, hogy a budapesti amerikai főkonzulátushoz érkező érdeklődés érkezett a Hamilton Supply Co. 140. West 42. St., Newyork, N. Y. cégtől, arról, hogy december hó folyamán hajlandók 20.000 köteg egyenként 80 font tiszta súlyú fűzerezett magyar fokhagymát vásárolni.

Ugyanezen cég érdeklődik a cirok vásárlásában, amely cikkből szintén mintával kísért árajánlatot kér.

A bevásárlás fedezetére a cég hitellevél vagy bankgaranciát ajánl az eladó teljes fedezetére, ellenben hasonló biztosítékot kíván arra vonatkozólag, hogy a szállítandó árúk minősége teljesen meg fog felelni a vételi feltételeknek.

Amennyiben a fokhagyma, valamint a cirok rövid terminuson belül szállítandó, az árajánlatok min-ták kíséretében közvetlen a venni szándékozó cégnek következő címre küldendők:

„Hamilton Supply Co.“,

140 West 42 St., Newyork, N. Y.

Az amerikai főkonzulátus a vásárló cégért vagy az ajánlatért természetesen semminemű módon felelősséget nem vállal.

Matiné a világitási vállalat alkalmazottai gyermekei javára.

A világitási vállalat minden évben az alkalmazottak gyermekeinek — kiknek létszáma kétszázon felel — karácsonyfa-ünnepélyt rendez, mikor is a gyermekeket ruházzal és más apró ajándékokkal látja el. Ez évben még fokozottabb mértékben öhajjt a vállalat ezen nemes célnak eleget tenni és evégből a vállalat tisztviselői és tisztviselői elhatározták, hogy december 21-én, vasárnap délelőtt fél 11 órai kezdettel az Uránia-mozgóban jótékony-célú matiné rendeznek. — Az előadásra az előkészületek már folyamatban vannak és az érdekes és változatos műsor — melyet később fogunk közölni — biztosíték lesz, hogy a jelenlevők egy kellemes emlékek fognak távozni. A világitási vállalat vezetősége a fogyasztó közönség támogatását és áldozatkészségét kéri erre az alkalomra és evégből — hogy mindenki hozzájárulhasson a nemes célhoz — 2000, 5000 és 10.000 koronás utalványokat küld szét a fogyasztóknak, azzal a kéréssel, hogy azt váltsák meg. Az utalványok ellenében a világitási vállalat városi üzletében (Rózsa-u. 3.) az előadásra szóló beléptijegyek már f. hó 7-én, hétfőn átvehetők. Magunk részéről csak támogatni tudjuk azt a nemes törekvést és buzgólkodást, melyet a vállalat abból a célból kif. jt, hogy alkalmazottai gyermekeit ruhával láthassa el a karácsonyi ünnepekre és hisszük, hogy a közönség is megragadja az alkalmat hogy ezeket az igazán ma oly csekély értékű utalványokat átveszi és ezzel elősegíti azt a nemes célt, melyet a vállalat meg akar valósítani.

Előljárási ülés a debreceni Ipar- testületnél.

A debreceni munkásbiztosító pénztárnál tapasztalt sérelmek orvoslását sürgetik. Sztankay F. Béla miniszteri biztos üdvözlése. Szegény elaggott iparosok karácsonya. 400.000 koronás adomány a Ház-alap javára. Pályadíjak egyetemi és felsőkereskedelmi iskolai ifjak részére. Ipari kiállítás és ipari muzeum. Özv. Győri Kálmáné hagyománya. Az iparostanonciskola új igazgatójának üdvözlése. Tisztviselők fogadalma.

Ipari, kulturális és jótékonyági vonatkozásban tartalmas és lendületes felszólalásoktól telített volt az ipartestület december havi ülése, amely tegnap Varjassy Imre, elnök körlelkintő vezetése mellett a tagok élénk érdeklődése közben lefolyt.

Örömmel jegyezzük meg, hogy iparosaink a saját jól felfogott érdekeiket tartva szem előtt, egyre mélyebben hatolnak be az ipari kérdések komplexumába s az üléseket nem haszontalan szóbeszéllel, hanem alkotásokkal töltik be. Az ülés megnyitása után a jegyző ismertette

a Kereskedelmi és Iparkamara átiratát,

amelyben felkéri az iparosságot, hogy a munkásbiztosító pénztár kezelésének nehézsége, a pénztári járulékok beszedése, a pénztári rendelőik meg nem felelő helyisége és a gyógykezelés körül észlelt sérelmekre

vonatkozó adatokat gyűjtsék össze, hogy azok orvosolhatók legyenek.

Ezen adatok kiegészítésül fognak szolgálni a járulékok felemelése ellen tartott demonstratív gyűlés tiltakozó határozatának s remélhető, hogy felsőbb helyen megszívlelésre találunk annyival inkább, mert a kormány a tervbe vett

50 százalékos emelés eszméjét elvetette.

Pollák Ignác, Balogh László, Mándoky Ferenc, Király Imre, Kovács Károly és Bessenyei Gyula alelnök felszólalása után a testület az Iparkamarának mozgalmához csatlakozott.

Lelkesedéssel vette az ülés ezzel kapcsolatban tudomásul azt, hogy a debreceni kerületi

munkásbiztosító pénztár miniszteri biztosul Sztankay F. Béla

fémipari szakiskolai igazgatót nevezték ki. Sztankay az ipari ügyekben való szaktudása, conciliáns modora és az iparosokkal szemben tanúsított rokonszenve és közeledésénél fogva rátermett erre a politikára s működésétől nagy eredményeket várnak.

Az elnök indítványára legközelebb küldöttés siet üdvözlésére.

A közelgő szent Karácsony ünnepekre ismét megkezdte akcióját a szegény iparosok segítő szelleme,

amely minden évben jótékony adománnyal sok szegénysorsu személyből törli ki a nélkülözés és a szenvedéstől eredő könnyeket. Kovács Károly, Mester Lajos és Bessenyei Gy. alelnökök hatásos szavakkal beszéltek az akció jelentőségéről, amelynek nyomán elhatározták, hogy pénz- és természetbeni adományokkal ismét megünneplik

a szegény sorsra jutott, elhagyott iparosok karácsonyát.

Ezzel azonban nem elégedett meg a Testület, hanem Király Imre, Kriesch Károly, Mándoky Ferenc és Mester Lajos hozzászólása után kimondták, hogy a

siketnéma iskolai növendékek részére is adományoznak 100.000 koronát,

amely szerény összeggel jelét adják annak, hogy emberbaráti érzésük nemcsak az ipari, hanem távolabbi térről felé is kihat.

Az Iparosház, melynek létesítése állandóan napirenden van, jelentékeny adománnyal szaporodott.

Ugyanis Darvas Béla, Péntek Róza és Bene Elek Ferenc női szabók a Házalpra 400.000 koronát

adományoztak. Nevezetteknek ez a lépése a hálát és elismerést váltotta ki társaik köréből s midőn ezt a nemes tettet jegyzőkönyvileg örökítették meg, egyuttal konstatálták, — hogy minden beszédnél szebben mutat a tett. Az adományozók, kik iparuknak elsőrendű képviselői, buzditó példára adtak alkalmat, amelyek bizonyára lesz köztöjé.

A betegségyűző járulékok fel-emelése ellen

november 16-án tartott tiltakozó gyűlés kiadásai kerültek tárgyalás alá. Kitént, hogy a kétmillió bevétellel szemben 1.323.300 korona volt a kiadás. E szerint 671.700 korona tiszta jövedelem maradt fenn, amelyre nézve a Testület az Iparkamara indítványára határozatilag kimondta, hogy

400.000 koronát a Tisza István egyetem jogkari dékánjának bocsátanak át, közgazdasági pályatétel jutalomdíjára,

a 271.700 koronát pedig 300.000 koronára kiegészítve a felső kereskedelmi iskola IV. éves hallgatóiból a közgazdaságban legjobb eredményt felmutató növendék jutalmazására fordítják.

Ez a szép tett nem szorul dicsőretre.

Már a mult évben felmerült az az eszme, hogy Debrecenben is rendeznek ipari kiállítást. Ha Miskolc, továbbá Nyiregyháza, sokkal csekélyebb kontingensű iparosával meg tudta mutatni kiállítás alakjában iparának fényét, erejét, kulturbecsét — akkor ezt Debrecen sokkal könnyebben teheti. Bessenyei Gyula alelnök felszólalására el is határozták, hogy

az Iparkamara, a város társadalma, a hatóságok vezetőinek bevonásával még a nyáron iparkiállítást rendeznek

s annak irányítását az e téren gyakorlott Bessenyei Gyula alelnökkel élén az elnökség fogja intézni. Bessenyei, az új alelnök, az iparos társadalomnak ez az ambícióval telt — vezető egyénisége vállalta azt a nehéz feladatot, amit köszönettel fogadtak.

Az Ipartestület a mult évben értékes hagyományok jutott birtokába.

Özv. Győri Kálmáné Teleki utca 79. számú házának egyharmadát, és 10 hold újosztású földet ajándékozott végrendeletileg az iparosságnak. A házat az idő fogja megviselnie és sürgősebb átalakítások is váltak szükségessé, amelyeket Kósa Géza közműves végzett el, legjobb tudással.

A javítás 3 millióba került, a melynek egyharmada terheli az Ipartestületet.

Az ülés tudomásul vette az átalakítási munkálatok megtételét — az ügyész jogi felvilágosítása után.

Lackner Lajos, az Ipartestület főrekl, munkás jegyzője, érdekes tervvel lépett fel.

Ajánlotta, hogy azokat a tárgyakat, amelyeket felszabaduláskor a tanoncok készítenek s a melyeket az iparos tanonciskolában a vizsgálaton bemutatnak, gyűjtsék össze s azt egy létesítendő Ipari Muzeum alakítására használják fel. A terv általános helyeslésre talált s elhatározták, hogy ebben az irányban az Iparos tanonciskolával lépnek érintkezésbe.

Válóban életrevaló eszme egy ilyen muzeum létesítése, amelynek egy részéről az ipari kultúra

fejlesztésére, másrésztől az iparos ifjuság buzdlására van kihatása.

A Testület melegen üdvözölte Gulyás István iparos tanoncskolai igazgatót

új állásában s az ülésekre való meghívására által alkalmat kíván nyújtani arra, hogy a Testület szorosabb kapcsolat létesíthessen az iparos tanonciskolával. A Testületet kellemesen érinti az a tudat, hogy a tanonciskola vezetése Gulyás személyben egy vasakaratu, lelkiismeretes és öntudatos egyén kezébe van letéve s ezért őt minden erővel támogatja.

Czipott György testületi ügyész bemutatta a tisztviselők által letendő fogadalom-mintát, amelyet az ügyrend átalakításánál fognak felhasználni.

A fogadalom bevezetése újítás, amely arra való, hogy az állásnak nagyobb tekintélyt szerezzen, a Testülettel való köteleket erősebbé tegye és a kötelesség-erővel fokozza.

A szokásos pénztári, ügyforgalmi kimutatás és a felszabadítási kérvények elintézése után az ülés este 6 órakor véget ért.

Olvassa lapunkat!

LEGSZEBB
SAPRAK
BOKAVÉDŐK
Nyakcsák
Hermann és Friedmann
PIAC-UTCA 10.
A BIKÁVAL SZEMBEN.

A budapesti
Színházi Élet
EGYETLENESTÉLYE

debreceni előfizetői részére

DECEMBER HÓ 7-ÉN,

VASARNAP

a Bika-szálló dísztermében

Fellépnek

Németh Juliska	Kolbaj Hedikó
Renaissanc Színház művésznője	a Városi Színház primadonnája
Karácsonyi Illi	Török Anna
a Királyszínház primadonnája	a Renaissanc művésznője
Lukács Pál	D'Arrigo Kornél
a Városi Színház művésze	a Királyszínház művésze
Pallay Annus	Karucz János
a M. N. Operaház primadonnája	dalköltő, zongoraművész
Farkas Imre	Incze Sándor
író és zeneszerző, a Népsz. kapitány szerzője	a Színházi Élet szerkesztője
KARINTHY FRIGYES KONFERÁL	
Incze Sándor a közönség Intim Pista kérdéseire felel	

Az estélyre

teljesen ingyen kapnak jegyet

azok, akik a „Színházi Élet”-re előfizetnek vagy a régi előfizetők, akik előfizetésükkel most megújították és pedig

Negyedéves előfizető (80 ezer K) egy drb. földszinti I. rendű vagy ké drb. II. rendű ülőhelyet; Egyéves előfizető (320 ezer K) egy kis párholyt; Másféléves előfizető (480 ezer K) egy nagy párholyt

Jegyeket a jelentkezők sorrendjében adjuk ki jegyek és előfizetések HEGEDŰS ÉS SÁNDOR könyvkerekedésében.

Hírek

Fáklyásmenet Debreczenben a kormányzó tiszteletére.

A debreceni egyetem és a Gazdasági Akadémia ifjúságának bajtársi egyesületei tegnap este, Miklós nap előestéjén fáklyásmenettel rendezték a kormányzó tiszteletére. Az ifjúság délután 5 órakor gyülekezett a Péterfia-utcai Csaba-ház előtt, majd onnan fáklyákkal és lámpionokkal négyes sorokban elindult a Piac-utca felé. — A menet, melynek élén a katonazenekar haladt, a Piac-utcán, Deák Ferenc-utcán át a nagy tömörhöz ment, ahonnan a vármegyeháza elé vonultak. Itt az ének-lar elénekelt a Nemzeti Hízek-egyet. Azután az ifjúság szónoka a vármegyeház erkélyén dr. Hadházy Zsigmond főispán előtt méltatta a nap jelentőségét és az ifjúság ragaszkodását a kormányzó iránt. — Hadházy Zsigmond dr. lendületes és beszédesen kifejtette, hogy az ifjúság földolatát, tolmácsolni fogja a kormányzó előtt.

A főispán beszéde után háromszoros éljen hangzott fel s aztán a zenekar a Hymnuszt játszotta, melyet az ifjúság is énekelt.

A menet a Szentanna-, Batthyány- és a Kossuth-utcán át a Kossuth-szoborhoz vonult, ahol Kolozsváry Borcsa Mihály mondott beszédet.

— Vasárnapi istentiszteletek sorrendje a református templomokban. Nagytemplomban délelőtt 10 órakor prédikál Molnár Ferenc, délután 5 órakor Seress Béla, Kistemplomban délelőtt 9 órakor prédikál dr. Révész Imre, délelőtt 11 órakor prédikál Biberauer Richárd, délután 2 órakor Szabó Lajos. Kossuth-utcai templomban délelőtt 10 órakor prédikál Sivoss Imre, délután 5 órakor prédikál „Beihesda” vallásos ünnepélye. Árpádtéri templomban délelőtt 10 órakor prédikál Szele György, délután 2 órakor prédikál Némédi István. Iskolai templomban délelőtt 10 órakor prédikál Perpeth Ferenc, délután 2 órakor prédikál Szabó Lajos. Homokkerti iraházban délelőtt 10 órakor prédikál Kántor József. Ref. Leánynevelő intézetben délelőtt 10 órakor prédikál dr. Boér Károly. Nyilastelepen délután 3 órakor prédikál Keresztury József. Tanyákon: Kőslétszegen: Nagy Lajos.

Vasárnapi iskola délelőtt fél 9 órakor a Diakonissza-Oththonban, Miklós-u., Pacsirta-u., Leány-u., Csonka-u. és Vigkedvű Mihály-u. iskolában, — délelőtt 9 órakor Csap-u. 9. Nyilas telepi iskolában a Dóczy-intézetben és a Széchényi-u. 4. sz. a paróchián, — délelőtt 10 órakor a Homokkerti isk. — délelőtt 11 órakor a Fűvészkert-u. isk. és délután fél 3 ó. a Nyulas-barakban.

A Konfirmált Leányok Szövetségének összejövetele vasárnap d. u. fél 4 órakor Ispolyi-telep 9. sz. tartalik.

A Keresztény Ifjúsági Egyesület f. hó 7-én, vasárnap Kollégium földszint 4. s. a. d. u. 5 ó. a szokásos összejövetelét megtartja.

A Kálvinisták Templomegyesülete Vegyesnékkara tanulási óráit hetenkint hétfőn és csütörtökön tartja 6—7-in a Tanító Oththonban (Egyházi hivatal udvarán keresztút) új tagok jelentkezését ugyanakkor és ugyanott elfogadja Szabó Lajos ref. kántor, karnagy.

Az ev. templomban az istentisztelet f. hó 7-én vasárnap d. e. 10 ó. Farkas Győző lelkész végzi. Offertorium, (Templom fűtve).

— A Férfi Liga havi konferenciája. Az Eucharisztikus Férfi Liga december 6-án szombaton este fél hét órakor tartja rendes havi ájtatosságát, amelyen a tagokon kívül résztvesz az egyetemi ifjak Szt. László Köre is. Kovács Sándor káplán Krisztustól Krisztusig... címmel konferencia beszédet tart.

— Bán Erzsébet bucsuestélyének műsorán, Verdi, Brahms, Strauss, Mussorgsky, Reger, Toselli, P. Nagy Zoltán dalai szerepelnek. — Jegyek Méltusznál.

Hirdessen lapunkban.

A debreceni állatforgalom erősen megcsappant

Elenyésző a vasúti kiszállítás. — A száj és körömfájás továbbterjedt. — A lépfene megszűnt.

A tegnapi városi közigazgatási bizottság ülés előterjesztett állategészségügyi jelentés szerint november 10-ig folyamán a ragadós száj- és körömfájás továbbterjedt az V, VII és IX körzetekre. Nagyobb elterjedésben nem lépett ugyan fel a betegség s lefolyása is enyhe volt, mégis a vásárok betiltása a gazda közönség érdekeit súlyosan érintette. —

Takonykört egy lovon állapítottak meg az állatvásártéren, de ez a ló sem debreceni volt. Megszűnt a lépfene az I, a száj- és körömfájás pedig a IV. körzetben. — Az állatforgalom erősen megcsappant. Vasúti feladásra került 2 drb szarvasmarha, 73 drb ló, 450 drb juh, 279 drb sertés.

Ma este érkeznek a Színházi Élet estélyének szereplői.

A Színházi Élet vasá napi nagy művészestélyén szereplő fővárosi művészek és írók a ma esti gyorsvonattal érkeznek Debreczenbe. Az összes hirdetett szereplőkön kívül ugyan csak a ma esti vonattal megérkezik Gál Franciska, a Vígsház művésznője is.

A művészek vasárnap délelőtt próbákat tartanak, hogy az esti előadásban a legnagyobb felkészültséggel jelenhessenek meg. Itt közöljük az érdeklődőkkel, hogy az estélyre a négy személyes pányolyok, valamint a másodrendű üldhelyek teljesen elfogytak, csak egy pár darab I. rendű üldhely kapható még Hegedűs és Sándor könyvkereskedésében.

Állóhelyeket csak az előadás estélyén adnak ki a pótszékes nézőtérmiat mérsékelt számban. — Jegyek szombaton Hegedűs és Sándornál, vasárnap a Bika előcsarnokában.

Enyhül a tifuszjárvány.

A vízvezeték vizének nincs szerepe a járványban. — A tisztí főorvos jelentése a közigazgatási bizottság előtt.

A városi közigazgatási bizottság tegnap délután tartott ülésén dr. Tüdős Kálmán tisztí főorvos a következő jelentést terjesztette elő a város múlt havi egészségügyi viszonyairól:

A közegészségügyi viszonyok november hónapban javultak annyiban, hogy a halálozások száma jelentékenyen csökkent, minnek folytán a természetes szaporodás az aránylag kevés születés mellett is 34-re rugott. A fertőző betegségek száma a hasihagymáz kivételével mind-alább szállott. Előfordult ronesoló toroklob 2, vörheny 7, kanyaró 2, samárhurut 1, bárányhimlő 5, horlagymáz 44, vérhas 1, gyermekgyiláz 3 esetben. Hallálal végződött 1 vérhas, 1 ronesoló toroklob és 4 hasihagymáz megbetegedés. A hasihagymáz esetek közül 10 volt belvá-

rosi. 34 pedig a várost környező kertészekben, telepeken és tanyákon fordult elő. Már ez az eloszlás megdönti azt a feltevést, mintha a hagyomány szerint valami szerepe lett volna. Ugyanezt igazolják a vízvezetéki vizvegyi és bakteriológiai vizsgálatai is, melyek közül a legutóbbi december 2-án fejeztetett be s a vizot fertőzéstől mentesnek állapította meg.

Egyébiránt az utóbbi napokban már némi javulás jelei mutatkoztak, amennyiben a hónap első felében 24, a másodikban pedig 20 eset fordult elő.

A közléstaság általában kielégítő. — Születelt összesen 97 fiú, 74 nő, meghalt 72 férfi s 65 nő. Összes születések száma 171, halálozások 127, természetes szaporodás 34. — Házasságra lépett összesen 110 pár.

Autótaxik lesznek Debreczenben.

Bérrautó strand a főutcán. — Kétfogatú bérkocsik helyett autótaxik.

Érdekes beadvány érkezett a napokban Debreczen város tanácsához. Több debreceni autótulajdonos ugyanis engedélyt kért arra a várostól, hogy személyszállítás céljaira bérautókat állíthassanak be. A kérelmezők nagyvárosi mintára akarják megszervezni a vállalkozást, olyformán, hogy a bérautóknak a főutcán strandot készítenek épenugy, mint a lovas bérkocsiknak van több helyen a Piac-utcán állomásaik.

A városi tanács foglalkozott a kérelemmel és megvizsgálta a bérkocsikról szóló szabályrendeletet. Megállapította, hogy a szabályrendelet szerint gépjárművek beállítására a kétlovas bérkocsik tulajdonosoknak elsőbbségi joguk van. Azt is előírja a szabályrendelet, hogy a megállapított kétlovas bérkocsik állományán túl csupán öt darab gépjárműt, tehát autótaxit lehet megindítani Debreczenben bérfuvarozás céljaira. Amennyiben kevesebb azonban a kétlovas bérkocsik száma az előírt állománynál, annyival több engedély adható ki autóra. Jelenleg 17 kétlovas bérkocsik helye üres. — Összesen tehát 22 bérrautó indítható meg Debreczenben.

A városi tanács a szabályrendelet alapján előbb felhívja a kétlovas

bérkocsik tulajdonosokat, hogy igénybe öhajlják-e venni a számukra biztosított elsőbbségi jogot s így megszervezik-e a bérrautó-vállalatot. A mennyiben erre nem hajlandók — amint várni lehet — akkor a városi tanács a kérelmező autótulajdonosoknak adja meg az engedélyt.

Albert étterem

1924 december 6
Ebéd-menü 20.000 K este — Császár
Husleves eperlevél morzsa.
tésztaival. Marha-
hus pöszmét mártás-sal. Tarhonya Sült kóréttel
és párolt rizs kö- Tészta

MIKULÁSRA

Gerbeaud, Floris, Lukács, stb. desszertek, SZERENCSEI CSOKOLÁDEK.

Kraampuszok minden mennyiségben

CUKORKA ÜZLETBEN Hungria Kávéház mellett.

Legolcsóbb árak Debreczenben. Legnagyobb választék!

— A kongregációk közös tagfelvétele és ünnepélye. A Debreczenben működő Mária-kongregációk a Férfi-Ligával karöltve ünnepélyi rendeznek vasárnap, december 7-én délután 5 órakor a főgimnázium dísztermében. A Svetits intézet növendékei szindarabbal szerepelnek, dr. Oroszné Ferenczy Ilke szavalni fog. Soltészné Gould Guldán Olga Forgách Ave Máriaját énekei. Ünnepi beszédet dr. Fábrián Gáspár fővárosi mérnök, megyeiemi magántanár mond. A Boldogasszony trubadurjai... címmel. Lesz még előkép, szavalat és ének. Belépődíj nincs, önkéntes adományokat köszönettel vesznek. A rendezőség kéri a közönséget, hogy gyermekkel ne vigyen az ünnepélyre, mert szükség lesz minden helyre. December 8-án délután 4 órakor kongregáció tagfelvétel lesz, amelyet dr. Lindenberger János prépostplebános tart. Beszédet Kompass Árpád főrealiskolai hittanár mond.

— Héjjas Iván Debreczenben. A debreceni ébredők ma, szombaton este a Bika-szálloda dísztermében estélyt rendeznek, melynek műsorán a többek között dr. Eckhardt Tibor, Friedrich István szerepelnek. Meghívták az estélyre Héjjas Iván is, ki az estélyt követő vacsorán fog beszédet mondani.

— Megmarad a tisztviselők vasúti kedvezménye. A közalkalmazottak vasúti utazási kedvezménye megmarad úgy, mint eddig volt. Vagyis ugyanazok az igény jogosultak, akik a kedvezményben eddig részesültek, (tehát állami, városi, megyei, községi stb. és pedig családtörök és családtagok) a jövő évben is megkapják a kedvezményt, ugyanazon mérvben mint eddig, vagyis a kért utazási utazási alapján korlátlan az utazás és az alacsonyabb kocsiosztály felét fizetik. Egy váltózás lesz csak január 1-től kezdve és ez a váltózás elég súlyos természetű, hogy t. i. az önkormányzati testületek: városok, megyék, községek minden egyes igazolvány után (tehát akár családifó, akár családtag) 14, azaz tizennégy aranykoronát tartoznak fizetni a MÁV-nak. Ez egy újabb rangkívül súlyos terhet jelent az önkormányzatokra s azért ennek a tehernek legalább is a jelentékeny mérséklése végett bizonyára a legközelebbi kongresszusi üléskön fel-szólalnak a városok.

— Ötven kilo cukor lesz az önf, ha a Stefánia Szövettség sorsjátéka-nak főnyereményét megnyeri.

— Az Aipár Kósa hangversenyre az érdeklődés óriási volta miatt siesen jegyét megváltani, míg el-nem késik.

— A MANSz iparos szakosztályának karácsonyi vására. A MANSz iparos szakosztálya ebben az évben is megtartja karácsonyi vásárát, amely a tavalyi évről is oly sok szép emléket hagyott maga után. A vásár december 20. és 21-én lesz az Omniában, amely központi és kedvező fekvésénél fogva már magában is biztosítja a sikert.

— A debreceni zenekedvelők köre ma szombaton délután fél 5 órakor választmányi ülést, közvetlen ezután pedig közgyűlést tart a Zenede dísztermében. Felkérnek a tagok, hogy a közgyűlésen minél számosabban megjelenni sziveskedjenek.

— Dr. Gáspár Géza a munkásbiztosító pénztár volt főorvosa Fűvészkert-u. 12. sz. alatt ismét megkezdte orvosi rendelését.

Kérje mindenütt a „Debrecen“-t.

Miklós nap Debreczenben.

Névnap 100 vendéggel.

Miklós, Mikulás virgácsos napján hangos jókedvű volt Debreczen. Pohárkoccintás mellett, magyaros vigadással, bufelejtő nótával köszöntötték a Miklósokat. Jutott mindenkinek jókívánság, testvéries köszöntés. Szinte fel sem lehet sorolni a sok Miklóst, akinek egészségére poharat üritettek.

Egyik legjobban sikerült Miklós napja a Törő-Németh Lajos vendéglében zajlott le baráti intim körben. **Laufer Miklós** gyógyszerész névnapján. Majdnem 100 főnyien, mind jóbarátok, ismerősök koccintották össze a tele poharat az ünnepeit egészségére. Laufer Miklós vendégei között ott volt Debreczen társalmának legszélesebb rétege. Pohárköszöntőket mondtak: Bay Kálmán, Vitéz Sarkady Ferenc, Römer Richárd, Fischer Vilmos dr., Pálffy József, Króh Vilmos, Rolkó József és mások.

Laufer Miklós meghatva mondott köszönetet, üdvözölve vendégeit, köztük a debreceni orvosi és gyógyszerész kar képviselőit, megemlékezett a debreceni gyógyszerész kar doyenjéről, a magyarországi gyógyszerészek büszkeségéről, Mihalovits Jenőről.

Az estély a legjobb hangulatban tartott a hajnali órákig. A magyaros vacsora Németh Lajos kitűnő konyháját dícsérte.

— **Alpár Gitta** nemes és tiszta énekművészete fogja gyönyörködtetni a debreceni közönséget december hó 9-én. Ez a fiatal leány a magyar ének egyik legnagyobb reménysege. **A m. kir. Operaház** egyik büszkesége s csak attól lehet félni, hogy Németh Mária után őt is elveszi tőlünk valamelyik külföldi opera. A Városi Színházban is gyakran vendégszerepel. Az új igazgatóságok első dolga volt, hogy 50 előadásra leköthtette ezt a nagy művésznőt s mint Intim Pistától halljuk, 500 millió koronáért. Annál szebb, hogy a szegény gyermekek javára jótékony-célú hangversenyre jön le a művésznő, akinek szívet-lelket üdítő művészete bizonyára zsufoft házat fog vonzani az Arany Bikába. **Kósa György**, a nagyhiű fiatal zongoraművész önálló számokkal is fog szerepelni. Jegyek még Méliusznál kaphatók.

Öngyilkos lett 17 éves korában. Tegnap reggel azt jelentette a hajduböszörményi rendőrkapitányság a kir. ügyészségnek, hogy Hajduböszörményben **Kathy Antal** 17 éves gazdasági cseléd szolgálati helyén felakasztotta magát és mire észrevették, már halott volt. A megindított vizsgálat során sem lehetett megállapítani, hogy miért akart megválni Kathy Antal fiatal életétől. Ezt a nagy titkot a sírba viszi. Mint-hogy az öngyilkosság ténye kétségtelenné megállapítást nyert, így a debreczeni kir. ügyészség Kathy Antalt eltemetéséhez a temetési engedélyt megadta.

x Tűkőgyártás, üvegcsiszolás régi tűkrok újáldontása Sipkovits Béla üvegipari vállalat Szív-utca 14/15. Telefon 35-6.

17 kommunistát halálra ítélték

Reval, dec. A bíróság 17 kommunista felkelőt halálra ítél. Háromat felmentett. A letartóztatottak száma 300-ra emelkedett.

Soós elsőrangú uriszabósga

Kereskedelmi és Iparkamara épület, Városliget-utca 2. szám

1158 földigénylő jelentkezett Debreczenben.

A vetések fejlődésnek indultak.

Surgóth Jenő gazdasági főfelügyelő a városi közigazgatási bizottság tegnapi ülésén a következő jelentést terjesztette elő:

November közepén kemény téli időjárás állott be, pár nap mulva azonban enyhült a hideg. A vetések ennek következtében *újbol fejlődésnek indultak* s a szárazság miatt rosszul

kelt kései vetések a hóle beszivárgása folytán szintén javultak. — A debreceni földbirtok reform összeírásai munkálatai befejeződtek. Összeírásra jelentkezett 173 mezőgazdasággal foglalkozó földnélküli munkás, 709 köztisztviselő, 230 nyugdíjas, 28 kisiparos, 18 törpebirtokos. Összesen 1158 igénylő.

Szabad Debreczenben is a kirakatok és üzlethelyiségek világitása.

A kereskedelmi és iparkamara tudomására hozza érdekességének, hogy a kamara taverati felterjesztésére a m. kir. Kereskedelemügyi Miniszter 95196—1924. XXII. sz. rendeletével a tüzelőanyagokkal való takarékoság tárgyában 1917. évi szeptember hó 14-én 3382. M. E. sz. alatt kiadott rendeletnek a világitás korlátozására vonatkozó rendelkezéseit megartatása alól Debreczen sz. kir. város területére nézve további rendelkezésig felmentést adott. *Ennélfogva Debreczen sz. kir. város te-*

ritéletén az üzleltulajdonosok kirakataik, üzlethelyiségeik, stb. megvilágításában, továbbá a reklámvilágítás használatában az említett rendelet szempontjából *nincsenek korlátozva.*

Ezzel a rendelettel a debreceni üzleltulajdonosok egyik állandó sérelme nyert a legjobb időben orvoslést, mert különösen a karácsonyi forgalom idején különösen fontos a kirakatok és üzlethelyiségek kellő megvilágítása.

Négy párbaj két nap alatt Debreczenben.

Az utóbbi időben valóságos párbaj lavina indult meg Debreczenben. — Alig van nap, hogy lovagiaskodó felek ne mérnek össze kardjukat. Mai számunkban adtunk hírt egy banktisztviselő és egy tüzer-zászlós súlyos kimeneteli kardpárbajáról s már arról értesítik a Debreczen, hogy tulajdonképen az elmúlt két nap leforgása alatt négy kardpárbaj folyt le a városban.

Ezek közül kettő pénteken folyt le. Az egyik párbaj két főiskolai hallgató között volt, míg a másik egy ismert nevű ügyvéd és egy tüzerfőhadnagy között folyt le.

Csütörtökön reggel vívtak kardpárbajt Török Mihály, a Belvárosi Takarékpénztár h. igazgatója és Wiener György kereskedő. Ebben a párbajban Wiener György sebesült meg könnyebben.

Elfogták a Bika-beli falbontó betörés állítólagos tettesét.

A Debreczen egyik közelmúlt számában hírt adtunk azokról a betörésekről, amelyeket a Bika szálló épületében követtek el ismeretlen tettesek. A megindult nyomozás szerint a gyanú egy kerek arcú, szegelt szélű zakkó-öltönyt viselő fiatalemberre irányult, akit gyakran láttak a Bika szálló hatalmas épületében megfordulni.

Csütörtökön déltán aztán ezt a fiatal embert a bemondott személy-leírás alapján a rendőrség elfogta s megkezdték kihallgatását. Az illető Bakos József, 18 éves, jelenleg állás nélküli fiatal embernek mondotta magát. Elmondta, hogy a Zöldfa utca 12. szám alatt lakott legutóbb, de jelenleg lakása sincs. Állítólag az

előbbi lakásán találtak egy pokrócot, mely a legutóbbi — a Bika szálloda egyik másodemeleti szobájába való — betörés idején tűnt el a szobából.

Ez a körülmény, továbbá Bakos egész szereplése, a rendőrség előtt azt a gyanút keltette, hogy a Bika szállóban elkövetett betörésekkel ő alaposan gyanúsítható. Eppen ezért a rendőrség őrizetbe vette s ellene a nyomozást tovább folytatják.

A rendőrségen azt hiszik, hogy Bakosnak társai is voltak. Eppen azért a nyomozást ebben az irányban is kiterjesztették.

A „Debreczen” telefon száma: 789.

Friss töltésű

Bikszádi víz

érkezett!

Csanak József Keresk. Rt.

Fűszer- és csemege üzlete. - Pó ostával szemben. - Telefon: 70

Ma már mindenki tudja

hogy legolcsóbban és legszélesebb szöveteket

Feldheim Imre

posztóházában Kossuth-utca. 6 sz. vásárolnak.

Színház

A Csokonai-színház műsora:

December 6-án: Vera Mirceva színmű. Tisztviselő-est. A) bérlet.

December 7-én d. u.: Antónia, vigjáték, **Lukács Pál**, a budapesti Városi Színház művészeinek felléptével.

December 7-én este: Nótás kapitány, operette. A szerző jelenlétében Bérletszünet.

December 8-án: Süt a nap, életkép. Diszeloadás Apponyi Albert tiszteletere. Bérletszünet. Tisztviselő-est.

December 9-én: Nótás kapitány operette. A) bérlet.

December 10-én: Nótás kapitány operette. B) bérlet.

December 11-én: Nótás kapitány operette. C) bérlet.

Barker angol kapitány Debreczenbe jön.

Lukács Pál, vendégszereplése az **Antónia** előadásán. — **Farkas Imre** vasárnap este szerepel a színházban.

A híres népszerű angol kapitány a Ritz fukarszavu. elsőkelő vendég vasárnap reggel Debreczenbe jön. Az angol kapitány nem más, mint **Lukács Pál**, a Városi Színház k. d. művésze, Antónia angol kapitány szerepének felelhetetlen alakítója. **Lukács Pál** vasárnap délután játszik az **Antónia** Barker kapitány szerepében. A népszerű **Lukács Pál** „Színházi Élet” vasárnapi esélyére jön Debreczenbe és az ittartózkodás alatt eleget tett Kardoss igazgató kérésének és fellép híres szerepében Barker kapitány debreczeni vendég szereplését nagy édeklődés kíséri mert azok, akiknek nem volt alkalmuk a budapesti Városi Színházban elvezni nemes stíli művészetét, felhasználják az alkalmat, hogy a budapesti színházak ráongolt férfi szépségét Debreczenben áthassák.

Másik színházi meglepetés vasárnap este a Nótás kapitány előadására a közönsége. **Farkas Imre**, a mai magyar operettiroda om legkedveltebb és legnépszerűbb reprezentánsa az előadás kezdése előzőlt a debreceni közönséget, a legadás kettős huszarak városát. Önálló magánzámaival szerepel **Farkas Imre**. Intimitásokat mond arról a régi szép, boldog Debreczenről, ahonnan emlékei sarjadtak a Nótás kapitány megírására. Több versét elszavalja és megnézi az előadást. A vasárnap színháza ten változatos és érdekes lesz.

A színházi iroda jelentése:

Fokozódó érdeklődés és lelkesedés kíséri diadalutján **Farkas Imre** sláger operette-jét, a „Nótás kapitányt”. — A második felvonásból „Átmegyek a Királyhágón” refrénj irredenta dalt a közönség már a színészekkel énekli.

Tisztviselő estben játsza **Halas Mariska** szombaton — a katonazenekar hivatalos elfoglaltsága miatt a Nótás kapitány nem mehet — idej legjobb szerepét, a „Vera Mirceva”

A mozgószínházak műsora:

METEOR Szombaton Csókos Színház világotrakció. 6 és 8 órakor. Csütörtökön Vasárnap Bölcös, Koldos és herceglény 2. rész. Együtt. Előadások 5, 7 és 9 órákor.

APOLLO: A világszerte óriási sikert aratott Covered Wagon, Ameri a honfoglalásának története. Budapesti állandóan üfolt házak mellé ment.

VIGSZÍNHÁZ: Száguldó kerék, Severin. Ma a legnagyobb világfilmjének befejező része.

URÁNIABAN: Szombat vasárnap Arany-szigelet, Hymnusz a szerelmes Kovácskón. Jön: Dívatcsászár, Nju, Szerellem színgete, világotrakciók.

Változó volt az értéktőzsde.

Kicsiny forgalom nyomott hangulat mellett, így indult ma a tőzsde. A rendezési napra való tekintettel a kisjátékosok nem vettek részt a forgalomban, a spekuláció pedig külföldi tájékoztatás hiányában csak egyes papirokban kötött üzletet. Ez a tartózkodó hangulat azonban csak hamar felengedett, mert a bécsi tőzsde délről is barátságosabb hangulat mellett emelkedő árfolyamokat jelentettek és a prágai tőzsde is tovább szilárdult. Bécsi vételi megbízások a Magyar Hitel részvények kurzusát hirtelen 5 százalékkal felemelték és ilyen arányban drágultak azután mindazok a részvények, amelyekben tényleges forgalom volt. A kispapírok ismét az érdeklődés első vonalába kerültek, ezeknél elszórtan 25-50 százalékos árnyereség is mutatkozott. A barátságos hangulat zárlatig érvényben volt.

Az utótőzsdén a forgalom lényegesen megesappant és a tényleges kötésre már csak azoknál a részvényeknél került sor, ahol a játékosok a jövő üzleti héten erőteljesebb lendületet remélnek. Jelentősebb ár-emelkedés azonban ezeknél a részvényeknél is csak elvétve fordul elő.

Két óra után a következő árfolyamok vannak érvényben: Budapesti Gőz 152, Gizella 71, Rézbányai 150-155, Ganz Villamos 1710, Ganz-Danubius 3000-3025, Magyar Hitel 534, Salgó 606, Levante 219, Kereskedelmi Bank 1305, Georgia 479-475, Pesti Hazai 3890, Kőszén 3460, Altános Takarékszövetkezet 140, Athenaeum 120.

Zürichi zárlat.

Páris 2847, London 2419, Newyork 216, Brüsszel 2580, Milánó 2235, Hollandia 209, Berlin 123, Bécs 72, Szófia 380, Prága 1557, Varsó 99, Budapest 70, Bukarest 250, Belgrád 750.

Az aranykorona árfolyama.

Az aranykorona mai árfolyama 14,883.48 papirkorona.

Terménytőzsde.

Irányzat tartott, forgalom rendkívül szűk keretek között mozgott. Köles 20-70, korpa 217 fél-220. A többi hivatalos árfolyam változatlan.

Ferencvárosi sertésvásár.

Nyíltvasári maradvány 92, érkezett 62, eladatott 129. Zártvasári maradvány 210, érkezett 46, eladatott 40. Árak: könnyű 22-24, nehéz 27-28. ml nsd lgilgl lils ligsbfs g fs ll

Magyar Nemzeti Bank jelentése a devizaárfolyamokról.

darab	Vétel	Eladás
Dollár	73170 K	73730 K
Angolfont	342000 K	346000 K
Hollandi forint	29515 K	29770 K
Francia frank	4056 K	4096 K
Svájci frank	14210 K	14355 K
Léva	531 K	539 K
Cseh korona	2202 K	2221 K
Lira	3184 K	3219 K
Lei	358 K	358 K
Dinár	1064 K	1085 K
100n. márka	— fill.	— fill.
Lengyel márka	— fill.	— fill.
Osztrákkorona	103.70	104.30

Egy angol cég Magyarországon képviseletet alapított.

Budapest, december 5. Sir W. G. Armstrong Withworth & Co. Ltd. Newcastle-upon-Tyne saját vállalatát és a Konzernjéhez tartozó affiliált vállalatok részére Magyarországi vezérképviseletet létesített. Képviseletével és a képviselet vezetésével Otilik Györgyöt bízza meg, aki a monarchia külügyi szolgálatában követségi attasé volt és az utóbbi években a londoni The Times magyarországi levelezője volt. A cég angol leghatalmasabb konzernjei közé tartozó telepei felölelik a szén, vas, acél és villamossági ipar minden ágát.

Öröndetes tény, hogy ez a hatalmas, tőkeerős vállalat magyarországi vezérképviselet vezetésével magyar embert bízott meg, még pedig Otilik Györgyöt, aki széles látókörű és nagy intelligenciájának eddigi pályáján is számtalan tanulelt adta. Reméljük, hogy Otilik György új állásában még több alkalmat talál, hogy tudását és energiáját Magyarországnak érdekében még inkább kifejtse.

Felelős szerkesztő: PÁLFY JÓZSEF
Kiadja a T. H. könyv és lapkiadó-vállalat r. t.
Nyomatott a Tiszántúli Hírlap r. t. nyomdájában.

Eladó cukrász-kemence, belől hárommal, három sütővel, szárítóval és más cukrász berendezéssel. Péterfia-utca 46.

ARANYAT, ezüstöt, briliánsat, hamis fogat legmagasabb árban VESZEK
STEINER MIHÁLY Hatvan-u. 2. l-36 e n.

Zsiros szóda szappan főzéséhez

garantált minőség, nagyon olcsó!

STERN

festéküzletében, Bikával szemben Piac-utca 10.

Szép asszonyoknak, szép éanyoknak kedvelt cikkei: BRAZA Y készítmény! Najád szappan. Najád krém — mind

Karácsonyra

már megérkeztek mindennemű ujdonságok

Szabó és Zennevald
rőzs és rövidruha üzletében, Szent Anna u. 3. Kabát velourok, női és férfi szövetek, Cosmanosi ruha és pongyola flanelk. Harisnyákban, keztyűkben óriási választék. — Nagyon olcsó napi árak. Jó minőségű Cnep de chine minden színben 165,000 korona

Uj varrogép németországi 2.700,000 K-ért
10 évi jótállással
Rosenberg és Hammer Piac-utca 8

Tüzifa

prima száraz, vagon-tételben, vágva és hasábban, házhoz szállítva, valamint

porosz kőszén, koks, mosott kőszén, előrendű hazai kőszén jutányos áron pontosan szállít a **FAFORGALMI R. T.**

ezelőtt **DEBRECZENI FAIPAR R. T.** TŰZIFAOSZTÁLYA. Telefon 156.

Telep: SALETROM-UTCA 5. Központi iroda: Bankegyesület, Király u. 4. Telefon 341. Vágott fát leblombált kocsiiban szállítunk

Első Debreceni Olajmalom és Daráló

Károly Ferenc József-ut 30. sz. alatti telepén (az István-malommal szemben.) — Napraforgót, tökmagot vámet sajt, árpát, tengerit darál, továbbá tengerit és árpadarát nagyban és kicsinyben árusít

Mielőtt férfi-fiu-ruhát vagy kabátot veszi mindenki jöjjön először Debreczen legnagyobb és legolcsóbb férfi-, fiu-ruházába

A MAGYAR RUHAIPAR

A „BIKA SZALLO” ÉPÜLET.

Olcsón vettem Olcsón adom

az alatti cikkeket:

Raglások, téli kabatok, szőrmés bekecsék, fiu ruhákat és bundákat.

Tisztviselők, főiskolai hallgatók, munkások, fix fizetéses egyének 15 százalékos árengedményben részesülnek!

A Kereskedelmi Alkalmazottak

TÁNCSTÉLVE
December 13-án az Arany Bika dísztermében RÁCZ LACI MUZSIKÁI.

bármily mennyiségben vesz lapunk nyomdája, Varga utca 5.

Apró hirdetések

AJÁNLAT

Legolcsóbb saját készítésű cipők alacsony kaphatók Almásynál. Kossuth-utca 13. E41

Elsőrendű szilágysági alma legolcsóbb árban kapható, nagyban és kicsinyben Weisz Mendel üzletében. Hatvan-utca 36. F47

Wertheim pénzkasszák 450.000 koronáért kaphatók. Mentze áruház. 18

Mindenkinél olcsóbb! Hálók, ebéd-lők és mindenféle butorok. Fenyvesi butoráruház. Kistemplomnál. E 40

Női ruha varrást olcsón vállaltok a leggyorsabbtól a legelegánsabbig. Simonfy-utca 43. H53

Tűzifa, Péterfia 52. Hasáb és aprítva legkisebb mennyiség házhoz szállítva kapható. F53

Karácsonyi képeslap viszonteladókna és jutányos áron. Délelőtt 10 órától, Ispóty-utca 3., kereszt-épület. E109

Varrógép kitűnő gyártmányu, Central Bobbin 2 millió 600 ezer, súlyosítás 3 millió. Részletre is kapható. Szilági Lajos, Széchenyi-utca 1. sz. H64

Csodaszép estélyi ruhákat, kosztü-möket és kabátot készítenek háznál. Napidíj 150.000 K koszt nélkül. Cim Péterfia 11., kereszt-épület. H56

Felső ruhavarrást olcsón vállaltok a leggyorsabbtól a legelegánsabbig. Simonfy-utca 43. H57

Lámpa- és villangernyőket selyem-ből vagy szaténból negyedáron ké-szítenek. Lorántffy-utca 17. Vöröstem-plomnál. E105

Olcsó karácsonyfa 5000 koronától felfelé kapható óriási választékban a Kossuth-utca 11. sz. ház udvarán. E107

Husfűstölést elfogad Bikfalvy, Péterfia-utca 54. H62

Gyapjufonál gyönyörű színekben és legjobb minőségben, valamint Strucepamut is Sziláginál, Széche-nyi-utca 1. H66

LAKÁS, ÜZLET

Butorozott szoba kiadó, Németné. Hajnal-u. 27. bal 1.

Társat keresek circa kettőszázmil-lió korona tökével, biztos megélhe-tést nyújtó üzlethez. Tőke ingatlan-nal biztosítva. Kimerítő ajánlat a Független Újság kiadóhivatalához kérek „Faember” jeligére. Diszkrétio biztosítva. F48

Békebeli birt fizetek mellékhelyi-ségekkel ellátott 2 szobás lakásért. — Városgazdai hivatal. Telefon 28. sz. E 54

Egy 2-3 szobás lakás lelépéssel keresetlik. Értekezhetni ifj. Molnár Lukácsal. Kossuth-utca 2. Városháza alatt. E114

Butorozott szoba kiadó, József kir-ly-utca 25., emeleteni az udvar-án. E108

Elegáns butorozott szoba központ-án kiadó azonnalra. Cim a kiadó-házban. H55

Szép butorozott szoba esetleg tel-jes ellátással is kiadó. Iskola-utca 8. F52

KERESLET

Jó pianino, vagy rövid zongora 300.000. 1-re keresetlik. Cim a kiadóban. F 36

Istálló trággyát pénzért veszek és elszállítok. Nyil-u. 34. Telefon 704. — E 43

Tanulói fűszerüzletbe felvesz Lu-kács Márton Sabetrom-utca 8. F23

Pénzkölcsönt keresek 3-5 milliót, magas heti kosztkamatra. biztosíték mellett. Cim a kiadóban. E93

Wertheim-kasszák kisebb mére-tű-beres Gárdos könyvkereskedő, Pü-szöki palota. E89

Elveszett fekete bőrtárca a pénz-ügyi palotától az adóhivatalig. Be-erületes megtaláló a pénzt megtart-latja, az iratokat adja be Faragó-utca 10. alá. H61

ÁLLÁST KERES

Könyvelő-levelező mérlegképes, ál-lendő alkalmazást nyer. Ajánlato-lat „Gyorsíró előnyben” az Egyetér-téshez. E104

Könyvelő, mérlegképes, alkalma-zást keres. Cim a kiadóhivatalban. F50

ÁLLÁST KAP

KISZOLGÁLÓ LEÁNY, gyakor-lattal bír, felvétetik Berger por-cellán üzletében, Piac 66. F 41

Keresek egy szabó kisiparost, nap-szabó munkára, I-ső osztályu fizetés. Moskovitz, Hatvan utca 5. E85

Tanulócélynok fizetéssel, művirág-készítésre felvétetnek. Munkát házh-oz kiadok. — Rózsa virágcsarnok, Kossuth-utca 2. E88

Kézimunkában jártas kisasszo-nyok felvétetnek Kerékgyártó, Szent Anna-u. 6. 29

Gyakorlott dadát vagy gyermek-leányt keresünk két éves gyermek mellé 15-é-re Lukács Andor Werbőcy utca 2. F 29

Jól bevezetett fűszerügynök keres-tetik. Lindenfeld, Dégenfeld-tér. 7. E112

Irodában teljesen jártas leány ke-reszetik. Lindenfeld, Dégenfeld-tér 7. sz. E113

Fodrászsegéd fiatalabb, jó fizetés-re, esetleg koszt-kvartállal azonnal-ra felvétetik. Piac utca 18., udvar-lan. E110

Tanulók írógépműszerészek és kifizetőik azonnal felvétetnek, He-gedüs és Borz, Király-utca 4. E111

Fehérneművarró tanuló- és kézi-lányok azonnal felvétetnek. Miklós utca 11. üzlet. F51

Varróleány gépen varrni fölvéte-tik. Szilági kézimunkaüzlet, Széche-nyi-utca 1. H65

Fehérnemű gépes és kézivarroléa-nyok felvétetnek Kardos László cégnél. H58

Bejáró kisleány kerestetik. Kék selyenruha eladó, Batthyányi-utca 12., emelet, iroda. 42

Kiszolgálónőt ügyes, azonnali be-jepésre keres Vojth fűszerkereske-dő. Árpádtér. E 58

ELADÁS

Eladó világos hálószoba tükrrel, hintaszék, hentes, virágárvány. Kut utca 82. E98

Ondódon Veréb-dűllőben a 7 km.-ről eladó 2-3 hold föld. Értekezni Batthyányi-utca 17., ügyvédi iroda. H51

Üvegszekrény (Wirti) tükröbelső-vel eladó. A délutáni órákban. Kö-l-csey-utca 5., jobbra 2. ajtó. 35

Cimbalom, új, jutányos árban el-adó. Rákóczi-u. 67. II. ajtó. F44

Forgalmas takarmányüzlet eladó. Cim a kiadóban. E 58

Eladó a nagyalomás tőzsomszóc-ságában fekvő téglagyár felerésze: 15 kat. hold föld, 5 szobás uri lakás, istálló, szinek, körkempence felszere-lések stb kedvező fizetési feltételek-vel. — Ügynököt díjazok. Értekezni Balognál, Mester-u. 29. E 60

Gyönyörű szmirna, kilenc fél kvad-rátos eladó. Bővebbet ingóságküzve-títő, Püspöki palota. E 77

Férfi- és fűruhát olcsón eladók, Ignác, Werbőczy-utca 4. II. 7. E116

Eladó az Eötvös-utca 59. sz. mo-dern ház 3 szoba, egy előszoba, egy pincészsoba, konyha mellékhelyisé-gekkel, az egész beköltözhető, lakó-nácsen, ügynököt díjazok. E117

EL VAN ISMERVE

hogy

Női kalapokban

LEGNAGYOBB
VÁLASZTÉK ÉS

legolcsóbban vásárolhat.

Egy csolnakos varrógép és egy férfikabát olcsón eladó. Piac 98. sz. E118

Kismacsón 18 hold, Bellegelén 5 hold elsőosztályu feketeföld eladó. Fytelekezhetni dr. Pécsi Sándor ügy-véd irodájában, Werbőczy-utca 4. E119

Eladó férfi és női kabát Nap-utca 4., második ajtó. H59

Egy és fél öl tűzifa olcsón eladó. Cim a kiadóban. H60

Magánjáró eszplógarnitúra eladó. Arany János-utca 37. Ehrenreich Sá-muel. F49

Eladó Szepesen, Kenyeres-tag kö-zelében 5 holdas szántóföld. Miklós-utca 7. H63

Vasárnap levágandó zsirsértés fele jutányosan eladó. Vörösmarty-utca 1. F54

VEGYES

Kevés a pénz? Akkor mit törí a fejét, mivel lepje meg Karácsonyra hozzátartozóit. Csináltasson egy fény képet Liener műtermében. Művészi munka, szolid árak. 1707

Kereskedelmi alkalmazottak tánc-estélye december 13-án lesz az Arany Bika dísztermében. 1792

Tisztelet, jó partner, Diszkrét, Lorenz, Szeretem, Wienerin jeligére levél van a Független Újság kiadói-vatalában. F40

Ne gondolkozzon mivel lepje meg hozzátartozóit! Készíttessen egy gyönyörű fényképet Liener műter-mében. 1703

Akár esik, akár fű, mindig lehet fényképfelvétel eszközölni, mert Liener fényképész csodás reflektoraival borus időben is napsütést va-rázsol műtermében. 1706

Öröme lesz benne, ha karácsonyra meglepi családját fényképpel, melyet Liener fényképész készít Ön-nek! 1704

Margit várkezel, ha nem a Reklám Divatházban vásárolsz, Szent Anna-utca 5. 427

Kereskedelmi alkalmazottak bál-irodájában. Sas-u. 4., II. 5., este 6-8-ig páholyok előjegyezhetők. Telefon 9-09. 1775

Tisztelettel értesítjük a nagyérdemű közönséget, hogy a Korona-ven-déglő díszterme (volt Omnia-mozgó) vissza adatott régi rendeltetésének és bálók, mulatságok megtartására mindenkor rendelkezésre áll. Kiváló tisztelettel, a Csizmadia-Társulat Elnöksége. Nyomatató-utca 10. sz. E41

Karácsonyfa nagybani eladása Arany János u. 7. I. ajtó. 1762

„Ismeretség” levelét vegye át az Egyetértésnél. E101

Titkárjelige alatt pénteken 4 u. 5 órakor a Royalnál várjon. E102

Kéressel nem tördő, vidám, ked-ves, szép és jó megjelenésű hölgy benső barátságát keresi élni vágyó uri ember „Himfi” jeligére Haidu-föld kiadóba ismerkedési mód m-gacásával. H54

Egy budapesti földszinti 3 szobás modern lakás eleserélendő hasonlú-val, esetleg 2 szobással Értekezhet-ni ifj. Molnár Lukácsnál, Kossuth-utca 2. Városháza alatt. E103

Egy magános nőnél magános nő főtéren lakást kaphat. Piac 9. Ad-lerné. E106

Részvénytársaság vesz nagy tété-ekben káposztát, mákot, diót, bur-gonyát. Értekezhetni megbízottunk-rál. Sárközy Sándornál, Hatvan-utca 17. E115

Elsőrendű karpitos Szabó József Varga-utca 1., Szent Anna utca sarok. KÉSZ HENCSEK raktaon

Magas fizetéssel és jutalléka Ujságkezesítők és elarusitok felvétetnek lapunk kiadóhivatalában.

Egy alig használt új hintó eladó! Cim a kiadóban.

Értesitem

tisztelt üzlet feleimet, hogy 25 év óta fennálló posztó-gyapju, szövét áru nagykereskedésemet, kicsinybeni eladásra Gósz Károly ural társulva Piac-utca 55. szám a att bővítettem ki. A tisztelt közönséget ezuton is tájékoztatni kívánjuk, hogy hazai valamint külföldi szövetekebből a szabad b-hozatal folytán első kézből kapjuk, miért is áraink a legolcsóbbak.

Teljes tisztelettel Domán Miksa, posztó nagykereskedő. Piac-utca 55. szám.

Tiszántúli Hirlap r.-t.

nyomdájazeme számára a város területén meg-felelő helyiséget keres.

Ajánlatokat, akár szóbelileg, akár levélben a „TISZÁNTÚLI HIRLAP” kiadóhivatalába Varga-u. 5. kerünk.